

MARIANA FISHER

KRONIKA
TAJNÉ SMEČKY

ANEŽ
ANTIUVÁŘSKÉ
DOBRODRUŽSTVÍ

Ilustrovala Libuše Vendlová

A R G O

MARIANA FISHER

KRONIKA

TAJNÉ SMEČKY

ANEŽ
ANTIUVÁŘSKÉ
DOBRODRUŽSTVÍ

Ilustrovala Libuše Vendlová.

Grafická úprava a sazba Tereza Králová.

Odpovědná redaktorka Alena Pokorná.

Korektorka Marcela Blažková.

Technický redaktor Milan Dorazil.

Vydalo nakladatelství Argo, Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

argo@argo.cz, www.argo.cz,

roku 2026 jako svou 6099. publikaci.

Vytiskla tiskárna Finidr.

Vydání první.

Pro děti od 9 let.

ISBN 978-80-257-4997-5

Aktuality o našich knihách pro děti a mládež
můžete sledovat na www.facebook.com/mensiArgo

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS

sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

tel.: 226 519 383, fax: 226 519 387

e-mail: odbyt@kosmas.cz

PROLOG

V jednom městě (neprozradím přesně ve kterém... snad jen že je to město přibližně tisíce věží, sta mostů a jedné řeky), v ulici pojmenované po moudrém králi, stával starý zaprášený antikvariát. A tenhle antikvariát patřil jedné rodině už od dob, kdy se knihy začaly tisknout a prodávat. Na první pohled by se mohlo zdát, že se v něm za ta staletí vůbec nic nezměnilo. Člověka tam v nose příjemně lechtala vůně starého papíru a pergamenu. V zamčených vitrínách se vystavovaly na odiv vzácné prvotisky a police kolem se prohýbaly pod tíhou prvních vydání v kožených vazbách s blýskavou zlatou ražbou na hřbetech. Zákazníci si slinili ukazováky a hbitě listovali šustivými stránkami, a když se konečně rozhoupali, pokladní jim napočítala

cenu a oni pak odcházeli s hřejivým pocitem štěstí, jakým člověka naplní koupě a četba pěkné knížky. A tak to v tom antikvariátě šlo rok za rokem, dokud se tam jednoho dne, není to tak dávno, neodehrála prapodivná událost. A byla tak prapodivná, že by se o ní snad ani nemělo mluvit. Ale třeba by se o ní dalo napsat. A třeba by si ten příběh mohl přečíst někdo zvědavý, někdo, kdo umí zachovat tajemství.

A. R.

KAPITOLA PRVNÍ

V OBCHODĚ PANA SERAFÍNA

Adina si na nose posunula velké brýle s černými obroučkami, v puse okusovala špičku propisky, mumlala si francouzská slovesa a pak je tou ožužlanou propiskou zapsala do domácího úkolu. Pokoušela se nemyslet na rudě opravenou písemku, kterou už několik dní nosila zmačkanou pod učebnicemi a sešity ve své školní tašce. Jak je možné, že právě ona, Adina Françoise Serafínová, z francouzštiny skoro propadá!

Šum a shon dole v obchodě už utichl a také zaměstnanci v prvním patře se chystali domů. Až na antikváře Seraffina, majitele obchodu a Adinina tátu. Ten tu vždycky zůstal jako poslední. Dnes ho zdržel důležitý telefonát, při kterém střídavě vyskakoval ze židle, koulel očima, zatínal pěsti a pak si zas schlíple sedl a přepočítával cenu jedné staré vzácné knihy. Adina by se vsadila, že jde o další středověkou kuchařku. Táta miloval všechny staré vzácné knihy, ale starými vzácnými kuchařkami byl přímo posedlý.

Do dveří kanceláře nahlédl pan Vojtíšek, vždycky dobře naladěný knižní historik, a zamával na Adinu. Paní Halířová, seriózně se tvářící účetní, stála hned za ním a stroze kývla. Adina ze svého místečka na koberci vedle aktovky a hromady domácích úkolů zvedla ruku na pozdrav a vyslovila tiché *Na shledanou*. Byla zvyklá do antikvariátu chodit po škole a trávit tam čas nad knížkou nebo učením dlouho poté, co všichni ostatní odešli.

Táta už zase skřípal zuby a z druhého konce sluchátka se ozývala hlasitá rozhořčená kanonáda slov.

„Á, kolega antikvář z Amsterdamu,“ řekla si Adina a protáhla se, „tohle bude trvat věčnost.“

Z aktovky vylovila rozečtenou knížku, poslední díl trilogie o zdivočelém robotovi, a po špičkách se vykradla z tátovy kanceláře do tmavé a teď už prázdné kanceláře pana Vojtíška a paní Halířové, z ní zabočila

do chodby vedle schodiště, překročila skřípající parketu u záchodku a prošla kuchyňkou k velkým dřevěným dveřím do skladu. Stiskla mosaznou kliku a zatlačila. Dveře líně zívly, Adina strnula a chvilinku počkala, aby se ujistila, že to táta neslyšel. Všichni z antikvariátu ji varovali, aby do skladu nechodila, že je tam zatuchlý vzduch a plno prachu. Ale Adina to tam milovala a snila o tom, že jednou mezi tím vším starým papírem objeví nějaké zapomenuté neocenitelné dílo. Anebo něco jiného, daleko důležitějšího, ale také mnohem obtížnějšího k nalezení.

„*Maman?*“ zašeptala Adina ode dveří. *Maminko*. Ale věděla, že jí nikdo neodpoví.

Je tu slyšet jen knižní moly chroupající večeri, zasmála se Adina v duchu a zakručelo jí v břiše.

Sklad byl labyrint několika místností s nízkým klenutým stropem, ke kterému se tyčily povážlivě vratké komínky knížek a regály plné tlustých kodexů a traktátů. Během dne sem z ulice úzkými okny pronikalo světlo, ale teď už byl večer a začalo se stmívat. Tak co v nejzadnější místnosti dělalo to mihotavé žluté světýlko? Adině se sevřelo hrdlo. Vždyt tam hoří svíčka! Adina se přikrčila a kradla se blíž a blíž. Na duchy nevěřila, nemluvě o tom, že duchové přece svíčky nepotřebují. Ale kdo se opovážil ve skladu plném knížek nechat zapálenou svíčku! Stačí, aby jedna kniha chytla, a rázem je všechno v plamenech!

Adina se plížila podél stěny, odhodlaná viníka lapit. Ale když dorazila ke vchodu do místnůstky a nahlédla dovnitř, musela si promnout oči. Vedle svíčky neseděl žádný žhář. V kroužku světla se tam krčila krysa. Adina si postrčila brýle na nose a zaostřila. Ano, byla to krysa! Hrbila se nad knihou a na police kolem vrhala dinosauří stín. A teď dokonce... Adina nevěřila svým uším. Naklonila se a nastražila uši. Ta krysa si něco mumlala, a nebylo to nějaké myší pískání. Byla to lidská řeč! To se mi snad zdá, štípala se Adina do tváře. Au! Jsem vzhůru. Tak tomuhle musím přijít na kloub, řekla si a vrhla se do místnosti.

„A mám tě!“ Adina chňapla krysu za konec ocasu. Hlodavec visel hlavou dolů jako na provázku, zmítal se a pískal.

Ocas nebyl na dotek vlhký ani kluzký, jak si představovala. Byl suchý a hřál. Zvedla zvířátko výš, aby si ho lépe prohlédla. Byl to sameček. Měl lesklou modročernou srst a malinké černé oči, ve kterých jiskřila zvláštní moudrost a zvědavost. Adina si najednou nemohla pomoci a musela se usmát.

„Jé, ty jsi ale...“ Jemně si ho položila na dlaň druhé ruky. „... roztomilý.“

Hlodavec se zamračil, jako by se ho to dotklo.

„Tos mluvil ty...?“ zeptala se Adina nejistě.

Hlodavec sevřel tlamičku.

„Já tě slyšela!“

Vypadal, jako by přemýšlel, váhal, rozhodoval se.

„Neboj se, já ti nic neudělám.“ Pohládila ho po srsti a jeho tlapičky ji příjemně šimraly do dlaně.

„Ty jsi Adina?“

Adina vyjekla a málem ho upustila. Ale hned ho zas pevně oběma rukama sevřela a zvedla si ho k nosu, tak blízko, že se skoro dotýkali.

„Tak přece jsi to byl ty!“ vyhrkla. „Počkat, počkat, to není možný.“

„Ujišťuji tě...“ promluvil znovu hlodavec hlubokým, trochu nakřáplým hlasem připomínajícím starého cti-hodného profesora.

„To jsem blázen!“ vrtěla Adina nevěřičně hlavou. Třeba se jí to jenom zdá. Nebo si z ní někdo utahuje. Pro jistotu se rozhlédla po místnosti. Nikdo kromě nich dvou tu nebyl.

„Jak je tohle možný? A odkudpak víš, jak se jmenuju?“

„Už tu žiji dlouho. Zaslechl jsem to.“

„Ty tu bydlíš?“

„Ano a rád bych, aby to tak zůstalo.“

„Ale jak to, že mluvíš, to přece nejde...“ Adina nepřestávala kroutit hlavou.

„Co je na tom tak zvláštního? Možné je ledacos.“

„To teda není. Leda v nějaké knížce pohádek.“

„Správně. Jsem jen zbloudilá postava z knížky, tak mě prosím pusť.“

Adina se zasmála. Taková představa se jí líbila. Jako by byla Alenkou v říši divů a sklad se kouzlem proměnil v králičí noru. Nebo spíš v *kryší* noru!

„Tohle musím říct tátovi. Bude nadšený!“

„Ne! Nikomu to neříkej, prosím!“ naježil se hlodavec.

„Proč ne?“

„Je to riskantní. Čím víc lidí o mně ví, tím je to pro mě nebezpečnější.“

Adina se zamyslela a musela s ním souhlasit. I ona si ve skladu o samotě připadala v bezpečí. Ano, na všem ležel letitý prach a kdoví kdy se tu naposledy větralo a uklízelo. Asi ještě za maminky. Ale bylo tady příjemně útulno. Adina nasála tu zvláštní vůni a znovu se rozhlédla.

„Kdes vzal ten sýr?“ ukázala na žlutý drobek vedle svíčky. Ráno tátovi zabalila do práce oběd a přidala mu kousek jeho oblíbeného Manchega.

„Já mám pro sýry slabost...“ přiznal schlíple krysák a zatvářil se tak provinile, až to Adinu rozesmálo. Za sýrem ležela otevřená kniha a vedle ní se ve světle svíčky leskla lahvička inkoustu, ze které trčel brk.

„Co je to?“ zeptala se Adina.

„Nic!“

Hlodavec se jí vykroutil z dlaně a skočil na svou knihu.

„Vždyť vidím, že je to knížka. Tys do ní psal?“

„Ne!“

„Já to viděla. Jak to, že umíš číst a psát a mluvit jako člověk?“

Neodpověděl.

„No tak, řekni mi to, kryso.“

„Alfréde,“ opravil ji.

„Alfréde? To je senzační jméno pro krysu.“

„Já si ho nevybral pro senzaci,“ povzdechl si Alfréd trochu popuzeně.

„Ty ses pojmenoval sám?“ Adina se uchechtla. „Tak, Alfréde, jak to, že mluvíš lidskou řečí?“

„Jsi si jistá, že mluvím lidskou řečí? Třeba jen rozumíš té krysí.“

„No to by bylo zajímavé. Ale já v životě s žádnou krysou nemluvila, vlastně jsem ještě nikdy žádnou nepotkala. Ale četla jsem o nich v *Encyklopedii zvířat* a v *Ottově slovníku naučném*.“

„A co ses dočetla?“

Adina se napřímila, posunula si brýle na nose a spustila: „Pod písmenem K: krysa obecná, rod hlodavci, čeleď myšovití. Někdy se pletou s potkany, od nichž se liší hlavně delším ocasem a většíma ušima. Lidé je zpravidla považují za škůdce, krysy jsou ovšem inteligentní a učenlivé. V čínském zvěrokruhu jsou prvním z dvanácti znamení a nosí štěstí. Lidé narození v roce Krysy se vyznačují tvořivostí, inteligencí a důvtipem, ale také chamtivostí.“

„To je pěkný nesmysl!“ zamračil se Alfréd.

„Taky jsem o krysách četla v knížkách pro děti, když jsem byla malá. V *Šarlotině pavučince* je krysa Templeton, ale je to záporná postava, a v *Příběhu o Zoufálkovi* jsou taky zlé krysy. Zato Remy ve filmu *Ratatouille* je skvělý a umí vařit.“

Alfréd obrátil oči v sloup a Adina bojovně vystrčila bradu. „Bohužel krysy žijí jen dva roky. Kolik je tobě?“ vybafla.

„Víc než dva roky.“

„To sedí, ledaže by tu žila jiná krysa před tebou, protože pan Vojtíšek, to je náš knižní historik, si na krysy stěžuje, co ho znám. Několikrát se je snažil chytit, ale nikdy se mu to nepovedlo.“

„Ano, pan Vojtíšek a jeho pastičky. Na to, aby chytil mě, by potřeboval víc než jen myší pasti se sýrem nebo hloupou kočku.“

„Stačila na to jedenáctiletá holka!“ ušklíbla se Adina a dala si ruce v bok.

Alfréd našpulil tlamičku a vydechl: „Uznávám.“

„A teď mi prozrad', proč sis vybral náš antikvariát? Nebylo by ti líp někde v potravinách nebo v restauraci?“

„To jsem párkrát zkusil, ale k čemu je plné břicho, když není čím sytit mysl?“

„Čím se sytí mysl?“

Alfréd se jí zahleděl do očí, posadil se a s rozšafným úsměvem rozhodil přední tlapky směrem k regálům s knihami všude kolem.

„Četbou!“ vyhrkla Adina nadšeně, pak se zamyslela a klekla si k němu. „Ty čteš v různých jazycích?“

„Jistěže,“ odfrkl si Alfréd.

Adina se sklonila blíž a zašeptala: „I francouzsky?“

Alfréd povytáhl obočí a chystal se odpovědět.

„Adino! Kde vězíš?“ ozvalo se odněkud zpoza dveří.

„Táta!“ vyjekla Adina a vyskočila z podlahy.

„Neprozrad' mě, prosím!“ žadonil Alfréd.

„Už běžím, tati!“ zakřičela Adina ke dveřím. A Alfrédovi zašeptala: „Když ti slíbím, že tě neprozradím, dáš mi slovo, že mi o sobě všechno povíš?“

Alfréd zavřel oči a přemýšlel.

„Tak dáš?“ naléhala Adina.

Alfréd přikývl a Adina rychle dodala: „Zítřka zase tady, ve stejnou dobu!“

KAPITOLA DRUHÁ

A. R.

Ještě dlouho potom, co Adina odešla, pobíhal Alfréd v zadní místnůstce skladu sem a tam a bědoval. Taková kolosální chyba! Po letech klidné existence zpohodlněl a přestal si dávat pozor. Ale co když, poškrábal se na bradě, se mu nabízí příležitost? K čemu je mluvit lidskou řečí, když si s nikým nemůže popovídat? Dobře si pamatoval, jaký požitek kdysi míval z duchaplné konverzace. Proč to znovu nezkusit? Na druhou stranu, kdyby se to prozradilo, musel by opustit své milované

místečko a najít si novou skrýš. A to nepřipadá v úvahu. Jeho domov je tady, v antikvariátě. Rozhlédl se a hlasitě si povzdychl. Trvalo mu léta, než ho našel. Ani všechna slova v knihách kolem by nepopsala, jak moc to tu má rád. Co kdyby se před Adinou pořádně schoval a už nikdy se nenechal chytit? Na druhou stranu jí dal své slovo. Co si počít?

Vybavil si jejich setkání a přemýšlel, jaká asi Adina je? Odvážná, chytrá a tvrdošíjná, to se jí nedá upřít. Přišla sem do tmavého skladiště a bez váhání lapila krysu. A zjevně ke krysám necítí odpor ani nenávisť. Neublížila mu. Naopak, v její dlani mu bylo příjemně. A ty modré oči za brýlemi se na něj dívaly tak laskavě. Když se nad tím Alfréd zamyslel, Adina byla dokonalou směsicí svých rodičů. Vytáhla a trochu nemotorná, přesně jako její tatínek. A vlasy měla stejně dlouhé, kudrnaté a neposlušné, jaké mívala její maminka. Alfréd s jejími rodiči nikdy nemluvil, nicméně vyzoroval, že jsou to dobří lidé. A třeba je bezpečnější mluvit právě s dětmi. Adina byla sice překvapená, ale ještě ne tak stará, aby už nevěřila na kouzla a zázraky. Na druhou stranu, dokáže zachovat tajemství?

Na přemýšlení mám celou noc, řekl si Alfréd, a pak se uvidí, jestli to čestné krysí slovo dodržím.

KAPITOLA TŘETÍ

VŠECHNO JE JINÉ

Adinu svrběl jazyk, ale po cestě domů vydržela tátovi nic neprozradit. Vlastně se nikdy navzájem s ničím nesvěřovali. Táta holdoval slovním hříčkám, bonmotům a citátům z knih, ale dlouhým, obtížnějším rozhovorům se vyhýbal. Dneska večer mumlal něco o vzácné kuchařce, kterou se mu právě podařilo získat, jenže Adina byla roztržitá a nevnímala ho. Na trojku z písemky taky dávno zapomněla. Kula totiž plány, jak se dostat zpátky do skladu, aniž by vzbudila podezření.